

Apories sobre l'aire

Maria Arnal, Fito Conesa, Abelardo Gil-Fournier, Núria Merino, Job Ramos, Oriol Riverola (a.k.a. John Talabot), Mireia c. Saladrigues i Pep Vidal

Comissàries, Olga Subirós i Ingrid Guardiola

Inauguració, divendres 16 de febrer a les 19 h
Del 16 de febrer al 19 de maig de 2024

Bòlit_LaRambla, Bòlit_PouRodó i Bòlit_StNicolau

- “Apories sobre l'aire” és una exposició sobre com ens relacionem amb l'aire, tant des d'un punt de vista ambiental, com poètic i experimental.
- “Apories sobre l'aire” vol fer visible l'invisible i subratllar la importància de posar cura a l'aire que respirem, reunint, així, dues crisis que van estretament vinculades: la de la salut humana (i la covid19 va fer de toc d'alerta general) i la de la salut del medi ambient.
- L'exposició forma part del programa marc “De rerum natura” que ens dona eines i coneixements per afrontar la relació entre ecosistemes.
- L'exposició compta amb 8 artistes de diferents disciplines, formació i llenguatges artístics: Maria Arnal, Fito Conesa, Abelardo Gil-Fournier, Núria Merino, Job Ramos, Oriol Riverola (a.k.a. John Talabot), Mireia c. Saladrigues i Pep Vidal.
- El programa públic, que busca la descentralització i la connexió amb la ciutat, tindrà lloc a l'espai Cràter d'Olot, a la UdG, al CC La Mercè, al Cinema Truffaut, a la Catedral de Girona, al Museu d'Història i al propi Bòlit i comptarà amb la participació d'Achille Mbembe, Nerea Calvillo, Abelardo-Gil Fournier, Laia Ramos, Blanca Pujals, Pep Vidal, Eurisca, Olga Subirós, Ingrid Guardiola, Maria Arnal, Núria Merino, Claudia Schneider, Iñaki Álvarez, Antoni Arola, Joan Casadevall, Ignasi Esteve, Míriam Garcia, Jordi Morell, Àlex Nogué, Lucas Peries, Laura Puigbert i Ariadna Rodríguez.

El proper divendres 16 de febrer a les 19 h al Bòlit_LaRambla (i, a continuació, al Bòlit_PouRodó i Bòlit_StNicolau) tindrà lloc la inauguració de l'exposició "Apories sobre l'aire". Comissariada per Olga Subirós i Ingrid Guardiola, la mostra aplega les obres de Maria Arnal, Fito Conesa, Abelardo Gil-Fournier, Núria Merino, Job Ramos, Oriol Riverola (a.k.a. John Talabot), Mireia c. Saladrigues i Pep Vidal.

Aquesta mostra i el programa públic que l'acompanya conviden a pensar la relació que tenim amb l'aire i la necessitat d'establir un canvi d'un sistema que deixi de prioritzar les lògiques de l'economia neoliberal per sobre de la salut dels seus habitants. També vol contribuir a la fructífera relació històrica entre els humans i l'aire, poblat d'antigues divinitats i, segles després, de màquines que han permès a l'ésser humà viatjar, controlar o matar. Finalment, l'exposició inclou obres que aporten nous ingredients a la imaginació de l'aire des de la perspectiva dels nous materialismes o de la cartografia especulativa.

Davant l'evidència científica que la contaminació de l'aire actual a les ciutats mata i que aquesta crisi de salut pública està interrelacionada amb la crisi climàtica, l'exposició també posa de relleu la incidència de la covid en la consideració de l'aire i en la relació que tenim, tant en l'àmbit científic com en el ciutadà, amb les partícules que no veiem però que formen part dels nostres ecosistemes.

Més enllà de l'activisme líric, "Apories sobre l'aire" vol oferir una mirada poètica i experimental a aquest element imprescindible per a la nostra supervivència, física i cultural.

L'aire com espai de lluita poèticopolítica des de la mirada física, nanomètrica i ambiental de les propostes de Maria Arnal, Fito Conesa, Oriol Riverola (a.k.a. John Talabot), Mireia c. Saladrigues i Pep Vidal que conviuen amb la mirada més materialista i especulativa dels projectes de nova creació d'Abelardo Gil-Fournier, Job Ramos i Núria Merino.

Al Bòlit_LaRambla hi trobem dues obres d'Abelardo Gil-Fournier (Salé, Marroc, 1979; viu i treballa a Madrid). En la instal·lació *El còdec de los vientos* (2023-24), uns vídeos d'arbres bressolats pel vent són reproduïts simultàniament en seqüències amb igual o similar nombre de vectors de moviment. Sincronitzats d'aquesta manera, el vent que agita els arbres entre unes i altres pantalles sembla el mateix. Els corrents de l'atmosfera

i l'ecologia de les imatges es troben, d'aquesta manera, en la vídeo-instal·lació, on una esfera transparent, recursivament introdueix en els vídeos la qüestió: on queda el vent entre imatges en circulació?

Como muda consonancia vibrante (2023-24) mostra els elements que componen la tècnica de *schlieren*, com miralls parabòlics, focus, lents i pantalles de projecció que permeten veure i fotografiar perturbacions òptiques mínimes com les causades per diferències de temperatura a l'aire d'una sala. En caminar entre les pantalles de seda i els tutors de bambú, el moviment dels cossos genera corrents que s'hi visualitzen. Aquesta instal·lació ha estat coproduïda per la Fundación Cerezales Antonino y Cinia i l'Acadèmia d'Arts Musicals i Escèniques de Praga, en col·laboració amb el Bòlit.

Al mateix espai es presenta *En suspensió* (2020) de Mireia c. Saladrigues (Terrassa, 1978), un vídeo-assaig que parteix d'un projecte de recerca a llarg termini, que analitza la iconoclàstia des de la perspectiva dels nous materialismes. Partint de les partícules de pols que afluïren de la trencadissa d'una escultura renaixentista, l'artista exposa la impossibilitat de copsar aquests elements minúsculs, malgrat que encara són roca i, com a tal, contenen memòria de matèria.

L'espai del Bòlit_PouRodó s'obre amb les il·lustracions de Núria Merino (Girona, 1967) que a *Les costes de l'aire* (2022-2023) interrelaciona la prosa i la poètica, les estampes i els contorns, els diagrames i els termes. Visualment, s'aproxima a la respiració des de la representació del cos que respira imaginat a partir de l'experiència física, des de l'espai en blanc en què les línies ressegueixen on es freguen els cossos que respiren i el cos de l'aire, i des de la integració de conceptes i formes geomètriques.

També al Bòlit_PouRodó s'hi projecten *Anòxia. Un preludi constant* (2023) i *Sinfonia para Rouyn-Noranda* (2022) de Fito Conesa (Cartagena 1980; viu i treballa a Barcelona). La primera és una òpera en tres moviments que proposa diferents acostaments a les problemàtiques actuals del mar Mediterrani. Per una banda, ens aproxima a la degeneració ecosistèmica i a l'ecocidi imminent; per una altra, ens dibuixa la xarxa de carreteres de pagament que els grans creuers tracen sobre les posidònies.

A *Sinfonia para Rouyn-Noranda* Conesa filma i compon per aquesta ciutat industrial al nord del Quebec que, durant els anys d'explotació del coure i l'or a la dècada dels anys vint, va arribar a ser la capital administrativa d'aquella regió explotada per la mineria, per

la colonització i ignorant dels drets i els coneixements indígenes. Conesa es pregunta què caldria en alguns llocs per iniciar un nou començament, per esborrar les accions del passat i per inventar nous hàbits capaços del ressorgir d'una nova alegria.

Tanquen l'espai les sis propostes de l'artista, físic i matemàtic, Pep Vidal (Rubí, 1980).

Al vídeo *It's easy to cross a border (if you are a cloud)* (2022) es veu un núvol creuant la frontera francocatalana (tant des de la perspectiva francesa com de la catalana) seguint només les lleis de la termodinàmica.

Blown tire (2017-2022) ens mostra una roda que l'artista va trobar en una carretera a Texas i que després va moure a Arizona, Carolina del Nord, Nova York, Amsterdam i Barcelona. Aquests nous quilòmetres que va fer, en avió o en cotxe, el van portar a interrogar-se sobre la possibilitat de saber si la roda va fer més quilòmetres abans o després que ell l'agafés.

A la instal·lació *Amazon Air* (2022) trobem fragments del plàstic de bombolles que cobria 22 productes que l'artista va comprar als països on Amazon té magatzems. Vidal va substituir aquests fragments per trossos de plàstic de bombolles de la mateixa forma i volum que va fer al seu estudi i va retornar els productes. Es tracta, doncs, d'una reunió de les singularitats de l'aire d'aquests països i, al mateix temps, hi ha petits trossos d'aire del seu estudi en magatzems de tots aquests països.

A *Paris Air* (2022) Vidal va recollir trossos d'emboïllat de bombolles, els va classificar basant-se en aspectes com el seu origen, el país d'on provenien, la botiga específica on es van trobar, o la persona que els havia utilitzat per embolicar, i després els va posar en caixes d'acrílic.

Very Ancient Air (2022) presenta la mesura precisa del volum d'aire contingut dins de bombolles provinents d'una pedra d'ambre amb més de cent milions d'anys d'antiguitat.

Sobre l'efecte de l'altitud de l'atmosfera terrestre (2024) és un treball d'investigació on, a partir dels elements de la pintura, s'intenta descriure què és el que succeeix en aquest quadre, és a dir, què ha passat meteorològicament i què passarà, així com intentar determinar on és possible que s'hagi pintat i quina hora del dia representa.

Al Bòlit_StNicolau hi trobem les propostes de Maria Arnal i Oriol Riverola (a.k.a. John Talabot) i de Job Ramos.

Aria (que en italià significa "Aire" i, alhora, un gènere musical per a una veu) és una investigació i creació musical de Maria Arnal i John Talabot per al projecte *air/aria/aire* que es va poder veure al pavelló de Catalunya de la Biennal de Venècia de 2021. És una ària polifònica que ens fa reflexionar sobre qui són els propietaris de l'aire i qui és el responsable de protegir-lo. La peça musical està feta amb dades generades a les estacions de mesura de la contaminació de l'aire i de respiracions, veus, síl·labes, sospirs, textures de vents per donar vida a un recorregut conceptual on un ritme circular pren espai i forma.

Finalment, Job Ramos omple la capella amb la proposta *El contramotlle de les coses* que se situa dins d'un conjunt de treballs de l'artista que exploren la possibilitat d'estar a l'aire lliure. A través del so i del llenguatge, Ramos fa una intervenció que aborda l'inaprensibilitat de l'aire, en què tracta les resistències d'aquest a ser representat. L'aire com a contramotlle és un joc perceptiu que ens convida a desplegar una mirada a la inversa sobre el que ens envolta.

Amb aquesta exposició, el Bòlit continua la línia d'activitats que vinculen l'art amb la sostenibilitat, el medi ambient i l'emergència climàtica, inaugurada el setembre del 2021 amb el títol de "De rerum natura" i que va ser premiada en la darrera edició del Temps de les Arts.

Programa públic

Dissabte 24 de febrer a les 12h / Cinema Truffaut:

Projecció de la trilogia Anòxia, Sinfonía para Rouyn-Noranda i Helicón

Amb Fito Conesa i la performance de la mezzosoprano Claudia Schneider

'Anòxia. Un preludi constant' (2023) és una òpera en tres moviments que proposa diferents acostaments a les problemàtiques actuals del mar Mediterrani. A 'Sinfonía para Rouyn-Noranda' (2022) Fito Conesa filma i compon per aquesta ciutat industrial al nord del Quebec que, durant els anys d'explotació del coure i l'or a la dècada dels anys vint va arribar a ser la capital administrativa d'aquella regió explotada per la mineria, per la colonització i ignorant dels drets i els coneixements indígenes. A 'Helicón' (2019) Conesa

va convocar una petita banda d'instruments de vent i de metall a la Serra Minera de Cartagena. Aprofitant el llac creat amb els anys pels residus de les activitats mineres i el seu aspecte apocalíptic –una zona d'òxids contaminants i alhora d'una gran bellesa–, hi situa set músics de diverses edats i els demana que interpretin una melodia per veure si la terra respon i comença així la fi del món (i amb ella, la renovació).

Divendres 1 de març a les 19h / Bòlit_LaRambla, Bòlit_PouRodó i Bòlit_StNicolau:

Visita comentada a “Apories sobre l'aire”

Amb Olga Subirós i Ingrid Guardiola

Divendres 22 de març

De 10 a 14h / Sala de Graus de la UdG, Facultat de Lletres:

Seminari “Apories sobre l'aire”

Amb Ingrid Guardiola, Blanca Pujals, Laia Romero, Olga Subirós i Pep Vidal

De 18.30h a 20h / CC La Mercè:

Amb Abelardo Gil Fournier i Nerea Calvillo

El seminari pren l'aire com a fil conductor. S'hi presentaran les recerques de l'artista, físic i matemàtic Pep Vidal, de l'arquitecta Blanca Pujals, de l'experta en *data science* Laia Romero i comptarà amb el diàleg entre l'arquitecta i investigadora Nerea Calvillo i l'artista i investigador Abelardo Gil-Fournier.

Divendres 5 d'abril tot el dia / Espai Cràter d'Olot:

Seminari “Pintura, color, visió i paisatge”

Amb Iñaki Álvarez, Antoni Arola, Joan Casadevall, Ignasi Esteve, Míriam Garcia, Jordi Morell, Àlex Nogué, Lucas Peries, Laura Puigbert, Ariadna Rodríguez

Organitzat per l'Observatori del Paisatge

El color és sempre present en el paisatge. Detectem sovint els canvis i les transformacions del paisatge a través d'unes variacions cromàtiques que sempre ens desvetllen emocions. El color, a més, contribueix a donar caràcter al lloc i a identificar-lo col·lectivament. Per altra banda, és ben sabut que les cultures humanes han atribuït un munt de significacions als colors, canviant en el temps i en l'espai. Com afecta tot plegat la nostra interacció amb els paisatges de la vida quotidiana? Com podem servir-nos més i millor del color a l'hora d'intervenir en el paisatge? Què hi té a dir l'art? Aquesta

jornada, organitzada per l'Observatori del Paisatge de Catalunya amb el suport de Bòlit i l'Ajuntament d'Olot, vol aportar nous elements de reflexió i de debat sobre el paper del color en la percepció, gestió i intervenció en el paisatge.

22-25 d'abril / Sala de Graus de la UdG, Facultat de Lletres:

Lliçons Ferrater Mora: El dret a respirar

Amb Achille Mbembe

Achille Mbembe, filòsof camerunès i pare dels estudis postcoloniais, és un dels filòsofs més influents d'avui en dia. Mbembe serà el protagonista de les Lliçons Ferrater Mora del 22 al 25 d'abril del 2024. L'autor parlarà de necropolítica i tot el que el implica: la violència colonial, el racisme, la subjugació de la vida al capitalisme extractivista. Però ell també va ser l'autor d'un breu i punyent text titulat *El dret a respirar* que va publicar l'abril del 2020, després d'un mes de confinament durant la pandèmia de la covid19. En ell posava en diàleg la relació entre el cos malalt, l'emmalaltiment de l'aire i la dependència d'infraestructures digitals de gran impacte psico-social i ambiental.

Dissabte 13 d'abril a les 12h / Bòlit_PouRodó:

Taller lúdico-experimental per a famílies “Respiratorium. L'aire com a símbol d'igualtat”

A càrrec d'Eurisca

Adreçat a infants de 5 a 10 anys

Respiratorium és una experiència interactiva que convida a nens i nenes a explorar l'aire com un element fonamental per a la vida. A través del joc aprendran a relacionar-lo amb diferents temes, des de científics fins a poètics. Aquests exercicis pràctics els ajudaran a visualitzar l'aire, desvetllant així la seva curiositat i descobrint la necessitat de cuidar-lo. La reflexió i les habilitats científiques ajudaran a que entenguin l'aire com un recurs compartit essencial per al desenvolupament sostenible del nostre hàbitat.

Dimecres 24 d'abril a les 18 h / Itinerari, de la Catedral al Bòlit_StNicolau:

Recorregut meditatiu per tres acústiques gironines

Amb Maria Arnal

L'acústica d'una catedral no és una conseqüència de la seva construcció, sinó que està al centre de la visió arquitectònica. La paraula de Déu, elevada i multiplicada, podia

arribar a cada racó del temple gràcies a la reverberació. L'arqueoacústica ens ensenya que les pintures rupestres se solien situar als espais acústicament més rics de les coves, allà on les veus es multiplicaven sense cap altra explicació que la màgia. Avui dia, en què participem de ple en la saturació informativa, l'economia de l'atenció i la dispersió que se'n deriva, podem fer de l'escolta un acte de presència col·lectiva.

Maria Arnal ens oferirà un recorregut meditatiu per tres acústiques del Barri Vell de Girona: la cisterna del museu d'Història, la catedral i la capella de Sant Nicolau, en què la veu i l'escolta seran les nostres guies.

Divendres 3 de maig a les 19h / Espai 22 i (A)parador22

Presentació de l'aparador i la publicació "Les costes de l'aire" de Núria Merino

Les costes de l'aire interrelaciona la prosa i la poètica, les estampes i els contorns, els diagrames i els termes. Textualment, desplega els pensaments, sensacions, sentiments i emocions que s'esdevenen en l'experiència subjectiva del respirar entre i amb altres respiracions, i tot seguit dona veu a l'aire.

Divendres 10 de maig a les 19h / Bòlit_LaRambla, Bòlit_PouRodó i Bòlit_StNicolau:

Visita comentada a "Apories sobre l'aire" i presentació del llibre

Amb Olga Subirós i Ingrid Guardiola

Bòlit_LaRambla - Rambla de la Llibertat, 1 17004 Girona

De dilluns a divendres de 9 a 19 h

Dissabtes de 9 a 14 h i de 15 a 19 h

Diumenges i festius de 9 a 14 h

Bòlit_PouRodó - Plaça del Pou Rodó, 7-9 17004 Girona

Dimecres de 10 a 14 h

Dijous i divendres de 10 a 14 h i de 17 a 19 h

Dissabtes de 11 a 14 h i de 17 a 19 h

Diumenges i festius de 11 a 14 h

Bòlit_StNicolau - Plaça de Santa Llúcia 1 17004 Girona

Dimecres de 10 a 14 h

Dijous i divendres de 10 a 14 h i de 17 a 19 h

Dissabte d'11 a 14 h i de 17 a 19 h

Diumenge i festius d'11 a 14 h

Més informació

972 427 627

bolit@ajgirona.cat

www.bolit.cat

Descarrega les imatges aquí

<https://nextcloud.ajgirona.org/index.php/s/atizstWtqGcprM>

